

REFLEXION

Viktigt med tid för vetenskap

»När nu det terminslånga examensarbetet införts står det klart att många studenter är illa förberedda.«

Enligt högskoleförordningens mål för läkarexamen »skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för läkaryrket och för att fullgöra ... allmäntjänstgöring (AT) ...«. Vad som innefattas i »läkaryrket« är dock inte definierat. Det direkta arbetet med att förebygga, diagnostisera och behandla sjukdom utgör naturligtvis grunden. När det gäller den vetenskapliga dimensionen anger förordningen att läkarstudenten ska »visa fördjupad förmåga att på vetenskaplig grund diskutera nya fakta, företeelser och frågeställningar ... samt att kritiskt granska, bedöma och använda relevant information«.

När nu det terminslånga examensarbetet införts står det klart att många studenter är illa förberedda. Detta gäller metodik, läsning av litteratur och, inte minst, förmågan att uttrycka sig på ett vetenskapligt sätt. Mitt intryck, såsom lärare i den tidigare delen av läkarprogrammet, är att inte tillräcklig tid läggs på att diskutera den osäkerhet som olika grundvetenskapliga eller kliniska »fakta« är behäftade med. Vi bör lägga mer tid på en diskussion om vad kunskap är, hur vi kan hävda att vi »vet« vissa saker och, det viktigaste, vad vi inte vet.

Alla läkare bör ha insikt i vetenskap av flera skäl. Ett är att på ett kunskapsbaserat och systematiskt sätt kunna medverka i och leda förbättringsarbete. Ett annat är att i en forskargrupp kunna ge perspektiv om klinisk relevans och helhet som endast läkare kan. Slutligen, endast ett kritiskt och vetenskapsgrundat synsätt kan »vaccinera« läkarkåren och ge kraft att stå emot olika påtryckningar och illa genomtänkta förslag, vare sig de är ekonomiskt eller politiskt motiverade.

Carl Johan Sundberg
medicinsk redaktör
carl.j.sundberg@lakartidningen.se

Foto: Keystone/Scampix

Vaslav Nijinsky ingick i den världskända ryska baletten och gjorde sig känd för sina höga hopp. Han låg intagen många år på mentalsjukhus för olika psykiatriska diagnoser.

KULTUR Sidan 998

SIGNERAT

963 Sjukförsäkringen måste bli flexibel
Marie Wedin

Välkomna förslag om missbruksvården

REFLEXION

959 Viktigt med tid för vetenskap
Carl Johan Sundberg

LT DEBATT

964 Alkoholrelaterade problem i samband med överviktskirurgi
Anders Helander, Katarina Lunner, Anders Leifman, Stefan Borg

964 Apropå! Ett tevereporlage från Libyen Hur ska jag annars orka påskhandla?
Jonatan Salzer

AKTUELLT

966 Tredjelandsläkarna – en outnyttjad resurs

968 Kritik från Riksrevisionen: För lång tid för utländska läkare att få legitimation

969 Svårare locka utländska läkare till facket

970 Sjukhusläkarnas ordförande varslad om avskedande

971 Läkarförbundets ordförande: »Vi är bestörta«

972 Läkare nekades ersättning

Patientsäkerhet/Ärenden

MEDICINSK KOMMENTAR

974 Internationell katastrofsjukvård måste regleras. Expertmöte på Kuba startskott för bättre samarbete och samordning
Andreas Wladis, Johan von Schreeb

NYA RÖN

976 Säkrare diagnostik av Creutzfeldt-Jakobs sjukdom
Anders Hansen

Starkt samband mellan somatisering och eksem
Birgitta Meding

Föräldrautbildning under graviditet betraktas i dag som en självklarhet. Men utbildningen når inte utsatta grupper utan passar främst välsituerade, och effekten tycks begränsad, visar två avhandlingar. Sidan 979

Foto: Sara Holfve. Liten bild, foto: Robert Blombäck

Barn med okontrollerad astma sällan bättre av ökad dos inhalede steroider
Inge Axelsson

977 Oklar effekt av vertebroplastik
Anders Hansen

Beteendestudier på råttor med ny PET-metod
Anders Hansen

978 Svenskarnas fysiska prestationsförmåga oförändrad senaste tio åren – bukfetman ökar
Elin Ekblom-Bak

Ingen effekt av ultraljudsbehandling vid svåra bensår
Karin Sundström

KLINIK OCH VETENSKAP

979 Vårdutveckling Föräldrautbildning under graviditet måste omprövas. När inte de utsatta – effekten tycks begränsad
Ulla Waldenström, Malin Bergström, Helena Fabian

984 Originalstudie Psykoanalytisk behandling vid störningar i mor-barnrelationen. Randomiserad kontrollerad studie visar signifikanta behandlingseffekter
Björn Salomonsson, Rolf Sandell, Andrzej Werbart, Per-Anders Rydelius

988 Klinisk översikt Trombos i mekanisk hjärtklaff ett livshotande tillstånd Trombocythämning möjlig som behandling och profylax
Jenny Stenudd, Rikard Linder

LÄKEMEDELSFRÅGAN

992 Fördel med rektal tillförsel i vissa situationer, men inte alltid snabbare effekt
Anna M Lundberg, Pär Hallberg

DEBATT OCH BREV

993 Saknar storkonsumtion av alkohol samband med ökad sjukfrånvaro?
Anders Romelsjö, Marianne Upmark, Sven Andréasson

Repliker på Läkartidningen.se

995 »De nationella kvalitetsregistren – en oslipad diamant«. Nationella sam-

Collage: Ewa Knutsson

LÄKEMEDELSFRÅGAN Ger rektal tillförsel av läkemedel snabbare effekt än peroral tillförsel? Svar på sidan 992

ordnaren inbjuder till dialog
Mona Boström

996 Ensidigt om ångest
Tomas Böhm, Magnus Köhlbom

Replik: Är inte ert inlägg ett exempel på det ni säger er vara emot?
Gerhard Andersson, Nils Lindefors

997 Valet vid HP-baserad ulkusbehandling: Metronidazol eller amoxicillin – inget annat!
Daniel Schmidt

Mer debatt på Läkartidningen.se

KULTUR

998 Dansaren som försvann in i psykosen med krigets dans
Lars Sjöstrand

1002 LEDIGA TJÄNSTER

1004 PLATSANNONSER

1021 MEDDELANDEN

1022 INFORMATION FRÅN LÄKARFÖRBUNDET

ENDAST PÅ WEBBEN

Fler artiklar på Läkartidningen.se

TIPSA LÄKARTIDNINGEN

Har du ett nyhetstips – ta kontakt med redaktionen! Mejla till: tipsa@lakartidningen.se
Tala om ifall du vill vara anonym!

Vetenskapliga artiklar har genomgått referentbedömning. Varje manuskript granskas av minst en (ofta fler) av Läkartidningens stab vetenskapliga experter. Granskningen av manuskript sker enligt internationella rekommendationer (www.icmje.org).

Organ för Sveriges läkarförbund
Box 5603, 114 86 Stockholm
Besöksadress: Östermalmsgatan 40
Telefon: 08-790 33 00
Fax: 08-20 76 19 (centralredaktion)
08-20 74 35 (annonser)
Webb: Läkartidningen.se
E-post: redaktionen@lakartidningen.se
annonser@lakartidningen.se
fornamn.efternamn@lakartidningen.se

Chefredaktör och ansvarig utgivare
Jonas Hultkvist 08-790 34 61

Medicinsk huvudredaktör
Jan Östergren (internmedicin) 08-790 34 31

Redaktionschef och stf ansvarig utgivare
Karin Bergqvist 08-790 34 91

Medicinsk redaktionschef
Stefan Johansson (pediatrik) 08-790 34 87

Webbchef
Elisabet Ohlin 08-790 34 97

Marknads-/annonsdirektör
Ulf Jansson 08-790 35 47

Medicinska redaktörer
Jon Ahlberg, docent (patientsäkerhet)
Anne Brynolf (studentredaktör)
Margaretha Bågedahl-Strindlund, docent (psykiatri)
Ylva Böttiger, docent (klinisk farmakologi)
Mikael Hasselgren (allmänmedicin)
Lena Marions, docent (obstetrik och gynekologi)
Louis Riddez, docent (kirurgi)
Carl Johan Sundberg, docent (fysiologi)

Sekretariat
Inga-Maj Lagerholm 08-790 34 11
Britt-Marie Ström 08-790 34 79

Administration/ekonomi
Yvonne Bäärnhielm 08-790 34 74

Produktion
Marita Arvidsson (grafiker) 08-790 34 72
Mats Kardell (IT) 08-790 33 38
Bo Svensson (IT) 08-790 33 19

Grafik: Typoform (där inget annat anges)

Redaktion
Björn Enström (webbredaktör) 08-790 34 81
Doris Francki (medicinsk redigering)
08-790 34 67
Sara Gunnarsdotter (reporter) 08-790 34 10
Sara Holfve (AD) 08-790 34 63
Jarl Holmén (medicinsk terminologi, korrektur) 08-790 34 64
Gabor Hont (kultur) 08-790 34 80
Carin Jacobsson (meddelanden) 08-790 34 78
Ewa Knutsson (medicinsk redigering)
08-790 34 83
Jan Lind (debatt) 08-790 34 84
Michael Lövtrup (reporter) 08-790 35 26
Marie Närlid (reporter) 08-790 34 29
Madeleine Ramberg Sundström (redigering)
08-790 34 82
Birgit Wilhelmson (medicinsk redigering)
08-790 34 94

Marknads- och annonsavdelning
Britt-Marie Aronsson (annonskoordinator)
08-790 34 95
Irene Balsam (annonservice) 08-790 34 90
Eva Larsson (säljare) 08-790 35 06
Göran Sterner (säljare) 08-790 35 03
Vivan Streng (annonservice) 08-790 34 73

Prenumerationsavdelningen
Hélène Engström 08-790 33 41
pre@lakartidningen.se

Läkartidningen Förlag AB
Håkan Wittgren (vd)

TS-kontrollerad upplaga: 41 600 ex
ISSN: 0023-7205 (pappersutgåva)
1652-7518 (webbupplaga)

Tryckeri Sörmlands Grafiska AB

ORGAN FÖR SVERIGES LÄKARFÖRBUND
GRUNDAD 1904

WEBBFRÅGAN:

Ska läkare och patient dela journalen?

Frågan tas upp i regeringens patientlagsutredning, och Läkarförbundet arbetar på en policy om saken. Vad tycker du? Se Aktuellt nr 16–17, sidan 906.

932 hade svarat den 2 maj kl 11 .00.